

Ne želimo vrane za sosedo?

- ✓ Primerno oblikujemo krošnje dreves. Pregledne in zračne krošnje, ki so nižje od okoliških dreves ali stavb, vranam za gnezdenje niso zanimive.
- ✓ Preprečimo dostop do hrane. Poskrbimo, da so smetnjaki vedno zaprti in urejeni.
- ✓ Vranja gnezda na drevesih lahko odstranimo. Pri tem moramo poskrbeti za lastno varnost. Gnezda odstranjujemo pred valjenjem, ko v njih še ni jajc ali mladičev. Vrane si bodo tako poiskale primernejše mesto za gnezdenje.

Kaj je prepovedano?

- ✗ Nastavljanje zastrupljenih vab.
- ✗ Odstranjevanje vranjih mladičev in jajc iz gnezd.
- ✗ Streljanje vran na nelovnih površinah in izven lovne dobe.

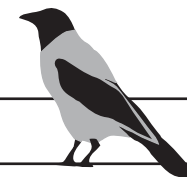
Skrbni vranji starši me ne pustijo pri miru.

Napadi vran na ljudi so zelo redki. Do njih lahko pride v času gnezdenja vran, na določenem ožjem območju. Takšno obdobje traja zelo kratek čas – od konca maja do sredine junija, ko skrbijo za mladiče. Če pride do napada, mirno zapustite kraj dogodka in se ga skušajte nekaj dni izogibati. Ko je čas gnezdenja mimo, se vrane umirijo in niso več napadalne.

Nova znanja o sivi vrani pri nas smo dobili v sklopu CRP projekta "Značilnosti, problematika in upravljanje populacij (sive) vranev urbanem okolju", ki sta ga financirala Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.
vrane.gozdis.si

Izdal: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano • Besedilo: Matevž Adamič, Katarina Flajšman in Saša Vochl • Oblikovanje: Saša Vochl • Tisk: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano • Marec 2017

SIVE VRANE

JEDILNIK

Sadje, oreški, semena, mehkužci, deževniki, jajca, mladiči ptic, žuželke, žabe...

VRANE SO ZELO INTELIGENTNE

Vam je vrana že kdaj vrgla oreh pred avtomobil?

Nekatere so se naučile treti orehe tako, da jih mečejo z velike višine ali pa jih nastavljajo na cesto, kjer čez njih zapeljejo avtomobili.

ŽIVLJENJSKI PROSTOR

gozdnata krajina

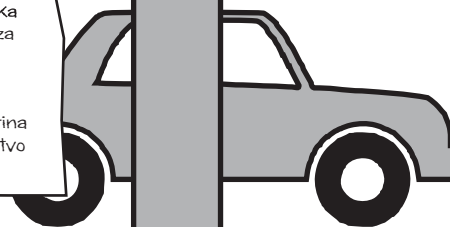
urbana okolja

kmetijska krajina

GNEZDO NA DREVESU

Samica v aprilu znese 3 do 6 jajc. Vali jih do 19 dni.

V MESTIH SE VRANE DOBRO POČUTIJO, KER:

- nimajo naravnih plenilcev
- so se navadile na bližino človeka
- imajo na voljo večjo ponudbo človeške hrane (smeti)

Številčnost sivih vrnan se uravnava z odstrelom.

Odprti in neurejeni smetnjaki so vir hrane.

Prehranjujejo se z različnimi talnimi nevretenčarji (žuželke, polži...) in tako zmanjšujejo številčnost nezaželenih vrst na kmetijskih posevkih.

Najpogosteje se gibljejo med prenočiščem in virom hrane.

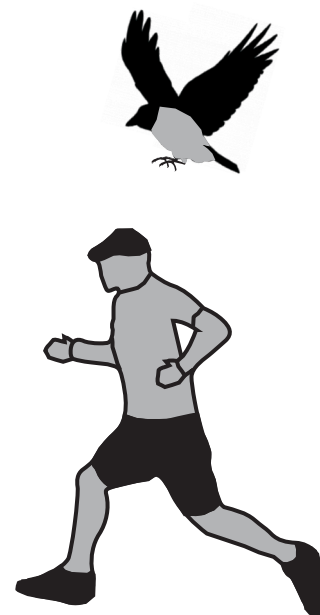
Za prenočišča in gnezdenje v mestih si izbirajo visoka iglasta drevesa (npr. smreke) in listavce s košato krošnjo (npr. hrasti, platane...).

Sive vrane so "sanitarni delavci". Prehranjujejo se z organskimi odpadki in poginulimi živalmi ter s cest odstranjujejo povožene živali.

Prenočujejo v velikih skupinah na drevesih, kjer se glasno oglašajo. Njihovi iztrebki ne škodujejo drevju.

Enostavna dostopnost hrane in odsotnost plenilcev v mestih jim omogoča "prostočasne aktivnosti" (kljuvanje brisalcev, okenskih okvirjev, stekel in raznih tesnil).

Sive vrane so skrbni starši. Vsiljivca poskušajo odgnati od svojih mladičev z nizkim, svarilnim preletavanjem.

Iztrebki sivih vrnan ne škodujejo avtomobilski karoseriji, če avtomobile vsaj občasno očistimo.

V večernem času lahko opazimo velike jate, ki se zbirajo k počitku.

KRA-KRA!

KRA-KRA!

KRA-KRA!

